

Türkiye Milliyetçi Öğretmenler Konfederasyonu ve Türkiye Öğretmenler Sendikasının Düzenlediği TÜRKİYE BİRİNCİ EĞİTİM KURULTAYI

Türkiye’de devlet tarafından eğitimin sorunlarına çözümler bulmak, daha nitelikli hale getirmek amacıyla 1921’den itibaren Maarif Kongresi, Heyet-i İlmiye ve Milli Eğitim Şur’ası adı altında tam 19 Eğitim Kongresi toplanmıştır.

Ancak devletin düzenlediği bu kongre ve şuralarda beklenen dönüşümler gerçekleştirilemediğinden öğretmen örgütleri de bir tür “alternatif” eğitim şura ve kongreleri düzenleme yoluna gitmişlerdir.

Öğretmen örgütlerince düzenlenen ilk eğitim kurultayı Türkiye Öğretmenler Sendikasıca 4-8 Eylül 1968 tarihinde gerçekleşen **Devrimci Eğitim Şurasıdır**. Daha sonra TÖB-DER tarafından 4-11 Şubat 1978’de **Demokratik Eğitim Kurultayı** düzenlenmiştir. 12 Eylül askeri darbesinden sonra demokratik öğretmen hareketinin temsilcisi olarak Eğitim Sen ilki **2-6 Şubat 1998’de**, ikincisi **2004’de** ve sonuncusu da **2013’de** olmak üzere üç Demokratik Eğitim Kurultayı düzenlemiştir.

1940’lı yıllardan sonra kurulan öğretmen örgütleri benimsedikleri dünya görüşlerine göre “sağcı” veya “solcu” kuruluş olarak nitelendirildiler. Örneğin, Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu (**TÖDMF**) başlangıçta “sağcı”, sonradan “solcu” olarak bilinmiştir.

1965’de memurlara sendika hakkının verilmesin-

1971’de kurulan Ülkücü Öğretim Üyeleri ve Öğretmenler Deneği (**ÜLKÜ-BİR**), 1975’te kurulan Hürriyetçi Öğretmenler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (**HÜR-ÖĞRET-BİR**), 1977’de kurulan Hürriyetçi Öğretmenler Derneği (**HÜR-DER**), 1975’te kurulan Mefkûreci Öğretmenler Derneği (**MEF-DER**), 1975’te kurulan Üniversite, Akademi, Yüksekokul Asistanları Derneği (**ÜNAY**) “sağcı” olarak biliniyorlardı.

Genellikle eğitimi kendilerine “dert” edinen öğretmen kuruluşları sol ve demokrat eğilimli olanlardır.

Merak ettim; acaba “sağ” görüşlü öğretmenler de eğitim kurultayı yapmışlar mıydı, yaptılarsa neleri tartışıp neler önerdiler? İşte Eleştirel Pedagoji Der-gisi aracılığıyla bu soruların cevaplarını bulacaksınız.

Milliyetçi Öğretmenler Konfederasyonu, TÖDMF’nuna karşı kurulurken, Sağcı Türkiye Öğretmenler Sendikası ise Fakir Baykurt önderliğindeki sol eğilimli TÖS’e (Türkiye Öğretmenler Sendikası) karşı kurulmuştu.

Sol eğilimli TÖS 4-8 Eylül 1968’de Devrimci Eğitim Şurası’nı düzenleyince her iki sağ eğilimli öğretmen kuruluşu da karşılık olarak Türkiye 1. Eğitim Kurultayı adı altında bir kurultay düzenleme yoluna gitmiştir.

Türkiye 1. Eğitim Kurultayı 27-30 Ekim 1968’de Ankara’da düzenlenmiştir.

Kurultaya çağrılıp katılanlar arasında; **Arif Nihat Asya, Prf. Cemal Alagöz, Prf. Fahir Armaoğlu, Prf. Oktay Aslanapa, Falih Rıfkı Atay, Prf. Tahsin Banguoğlu, Prf. Dr. Kemal Bıyıkoglu, Prf. İhsan Doğramacı, Ord. Prf. Kâzım İsmail Gürkan, Prf. Zeyyat Hatiboğlu, Prf. Halil İnal-cık, Prf. İbrahim Kafesoğlu, Prf. Mehmet Kaplan, Prf. Şaban Karataş, Prf. Fahrettin Kırzioğlu, Adana Müftüsü Cemalettin Kaplan** (Bu zat, Almanya’da kendisini Halife ilan etmiştir) **Balıkesir Müftüsü Mehmet Emre, Ankara Valisi İbrahim Eken, Adnan Ötügen, Şevket Rado, Erol Simavi** gibi birçok tanıdık isim katılmıştır.

Sağcı öğretmen kuruluşları TÖS'ü "Bulgaristan Kültür Ataşesi ile görüşülerek kurulmuş, Türk öğretmenlerini bozmakla görevli solcu bir teşkilat olarak" nitelendirmiş, TÖS'ün düzenlediği Devrimci Eğitim Şurasını "hıyanet teşebbüsü" olarak değerlendirmiştir.¹

Kurultay Gazetesinde yazılanlara göre toplantının ana konusu "milliyetçi ruh ve karakterde gençlik yetiştirmektir."

Kongre Başkanlığına seçilen Adnan Ötüken'in ardından söz alan Konfederasyon Genel Başkanı Selahattin Arıkan özet olarak;

"(...) Türkiye'nin bir Kurtuluş Savaşı vermekte olduğunu, vatan ve milletin tehlike altında olduğunu, Güney Doğu'nun kurtuluş ümidinin milliyetçi öğretmenlerde olduğunu, eğitim kurultayında marif ve mesleğin birlikte ele alınacağını, milli menfaatlere uygun kararlar alınacağını umut ettiğini, öğretmenlerin sosyalizmin ve komünizmin pençesinden kurtarılması gerektiğini, bir kadın için iffetsizlik neyse Türk öğretmeni için de komünistliğin de aynı şey olduğunu" söylemiştir.

Kurultayın beklentilerini 47 maddelik bir sonuç bildirgesiyle açıklamışlardır. Bazılarını buraya aktarmayı uygun gördük;

- 1- *Milli Eğitim devlete bağlı gençlik yetiştirilmelidir.*
- 2- *Aşırı akımlarla Türk devleti arasında tarafsız kalınamayacağı öğretim müesseselerinde şuurlara mal edilmelidir.*
- 3- *Türk öğretmeni, öğrencileri ve velilerinin devlete saygılı olması sağlanmalıdır.*
- 4- *Demokrasiye karşı "ilerici-toplumculuk edebiyatı" öğretim müesseselerinde barındırılmamalıdır.*
- 5- *Milli Eğitim, milli bütünlüğümüzü savunmaya ehil gençler yetiştirmelidir.*
- 6- *Milli Eğitimde halkın üstünde aydın yetiştirilmelidir.*
- 7- *Dilde aşırı uygulamalarla milli bütünlük bozulmamalıdır.*
- 8- *Öğretmene, öğrenciye ve aileye bilgi ve uyarma broşürleri devletçe gönderilmelidir.*
- 9- *Din ve vicdan hürriyetine bağlı gençler*

yetiştirilmelidir.

- 10- *Öğretim kadrosunda demokratik ekonomik düzene bağlılık temin olunmalıdır.*
- 11- *Temel eğitim, milliyetçi ruh ve karakter aşılanmalıdır.*
- 12- *Milliyetçi ruh ve karakter aşılması, orta öğretimin gayesi olmalıdır.*
- 13- *Öğretmen okulları öğretim kadroları, milli güvenlik açısından kurulmalıdır.*
- 14- *Türk gencinin, aileye, ahlaka, dine ve geleceklere saygılı olması sağlanmalıdır.*
- 15- *Öğretmen ve öğrenci kıyafeti, milli eğitimin ciddiyetine uygun olmalıdır.*
- 16- *Okul temsilleri, tiyatro ve film eserleri ahlak açısından kontrol edilmelidir.*
- 17- *Türk Milli Eğitiminin başarı sağlaması için, Türk öğretmenin yaşama seviyesi yükseltilmelidir.*
- 18- *Maddi gücü olmayan öğrencilere geniş imkân verilmelidir.*
- 19- *Öğrencilerin başarı oranı mutlaka yükseltilmelidir.*
- 20- *Aşırı güven duygusuyla dini lüzumsuz bulan aydın tipi yaratılmamalıdır.*
- 21- *Yıkıcı akımlarla mücadele konusunda bilgili öğretmen yetiştirilmelidir.*
- 22- *Türk öğretmeninden aşırı solculukla, aşırı milliyetçilikle ve aşırı dincilikle mücadele rolü istenmelidir.*
- 23- *Türk öğrencilerine dünya Türkleri konusunda gerekli bilgiler mutlaka verilmelidir.*
- 24- *Milli tarihe ve milli değerlere saygılı gençler yetiştirilmelidir.*

Yanlış anlamaya mahal vermemek için bir kez daha açıklamakta yarar var; okuduğunuz Milli Gevnlık Kurulunun hükümete tavsiyesi değil!

¹ Kurultay Gazetesi Özel Sayısı, s.1-2